

Madetojan Sukuseura ry

Madetojan Sukuseura ry perustettiin v. 1985 säveltäjämestari Leevi Madetojan aikoinaan esittämän toivomuksen mukaisesti. Sukuseuran tarkoituksena on selvittää suvun vaiheita ja historiaa, vaalia säveltäjä Leevi Madetojan muistoa, tehdä hänen työtään tunnetuksi, vaalia suvun perinteitä ja edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta jäsenten keskuudessa.

Sukukirjaa Suku on voimaa – Madetojan suku 1500-2010, suvun rintamerkkejä ja muita tuotteita on saatavilla sukuseuran sihteeri/rahastonhoitaja Jaana Pulkkiselta, <https://www.madetojansukuseura.fi/>

Suomalainen säveltäjä-professori ja kapellimestari Leevi Madetoja

Adventtiajan *Kauneimmat joululaulut*-tilaisuuksissa Suomen kirkoissa lauletaan Leevi Madetojan säveltämää joululaulua *Arkihuolesi kaikki heitä*, joka on usein äänestetty Suomen toiseksi suosituimmaksi ja rakastetuimmaksi joululauluksi heti Jean Sibeliuksen säveltämän *En etsi valtaa, loistoa* jälkeen.

Madetoja on suomalaisen musiikin hienoimpia myöhäisromantikkoja. **Jean Sibeliuksen** arvellaan arvostaneen seuraajistaan eniten juuri Madetojaa, sävellysooppilastaan. Neljän vuoden musiikkiopinnoistaan kaksi viimeistä vuotta hän oli merkittävin Sibeliuksen harvoista säveltäjäoppilaista. Vaikka hän sai Sibeliukselta vaikutteita, hän kykeni luomaan itsenäisen tyylinsä.

Madetojan kansallisromanttinen sävelkieli on syvämietteistä ja melankolista samalla kun se on soinniltaan ranskalaisen kuulasta ja hienostunutta. Hänen laaja teosluettelonsa sisältää lukuisia orkesteriteoksia, mm. **kolme sinfoniaa, oopperat Pohjalaisia ja Juha**, värikkään **balettipantomiimin Okon Fuoko**, kamarimusiikkia, kantaatteja sekä yksin- ja kuorolauluja. Hänen musiikilleen on ominaista myös psykologisesti puhutteleva, hienosyinen sisäinen maailma.

Madetoja toimi kapellimestarina Viipurissa sekä yhdessä Toivo Kuulan kanssa Kotimaisen Orkesterin apulaiskapellimestarina. Hän oli myös Helsingin Sanomien musiikkikriitikko, Helsingin yliopiston musiikinopettaja sekä Teoston puheenjohtaja.

Toisen sinfonian kantaesitys oli loistava voitto Madetojalle, mutta vielä suuremman triumfin hän koki oopperan Pohjalaisia (1923) ensi-illassa Helsingissä lokakuussa 1924. **Teos nostettiin nopeasti kansallisoopperan asemaan.** Pohjalaisia on suomalaisen oopperakirjallisuuden suosituin ja esitetyn teos yli 200 esityksellään. Kolmas sinfonia (1926) on Madetojan orkestraalinen mestariteos ja Sibeliuksen jälkeisen sinfonia-kirjallisuuden hienoimpia saavutuksia. On sanottu, että siinä näyttäytyy hänen hienostuneempi, sävykkäämpi ja sisäisesti rikkaampi - ranskalainen puolensa. Madetoja asui ja opiskeli myös Pariisissa ja Wienissä.

Köyhä isätön poika Oulusta ei tavannut koskaan isäänsä. Oululainen perämies Anders Antinpoika Madetoja kuoli malariaan Amerikassa Mississippi-joella vuonna 1888.

Kun isän rahalähetykset perheelle loppuivat, jäi Leevin ja häntä kaksi vuotta vanhemman Yrjö-veljensä elättäminen yksin äidille. Anna Madetoja oli hurskas lestadiolainen. Vaikka perhe eli köyhyydessä, Anna Madetoja koulutti poikansa kauppa-apulaisen palkallaan.

Leevi pääsi ylioppilaaksi Oulun suomalais-klassillisesta lyseosta keväällä 1906. Syksyllä hän aloitti opinnot sekä Helsingin yliopiston humanistisessa tiedekunnassa että Helsingin musiikkiopistossa (sittemmin Sibelius-Akatemia). Vuonna 1910 hän tutustui 23-vuotiaana L. Onervaan, valmistui filosofian maisteriksi ja sai päästötodistuksen musiikkiopistosta.

Madetojan sukuseura on poikkeuksellinen sukuseura, koska se on rakentunut säveltäjä-professori Leevi Madetojan henkisen testamentin, hänen ennen kuolemaansa lausuman oman toivomuksen pohjalta.

Madetojan sukuseuran säännöissä korostuu Leevi Madetojan elämäntyön vaaliminen. Suvun keskeishenkilön musiikin esittäminen eri sukujuhlissa ja niihin liittyvissä konserteissa on vakiintunut toimintatapa. Seuraavassa kaksi esimerkkiä:

Vuoden 2007 sukujuhlissa ja muistokonsertissa Pyhäjärvellä esiintyivät sukuun kuuluvat sopraanit Laura Pyrrö ja Anne-Marie Andersen. Konsertin teemana olivat *Leevi Madetojan yksinlaulut, joista useimmat on sävelletty L. Onervan sanoihin*. Vuoden 2010 25-vuotisjuhlakonsertin näyttämönä oli Oulun Musiikkikeskuksen Madetojan Sali. Nimikkosalin puitteet tekivät oikeutta Madetojan tuotannon keskeisimmälle näyttämömusiikille, eli otteille *oopperoista Pohjalaisia ja Juha*. Esiintyjinä olivat Norjan kansallisoopperaan siirtynyt mezzosopraano Anne-Marie Andersen ja muina solisteina tenori Janne Erkkilä sekä bari-toni Jarmo Ojala Suomen Kansallisoopperasta. Konsertin säestäjänä toimi pianisti Dmitry Pavlov Suomen Kansallisoopperasta ja Kansallisbaletista. *Sukuseura korosti seuran 25-vuotisjuhlan merkitystä tuottamalla samojen artistien esiintymisen samalla ohjelmistolla myös Lohtajan Kirkkomusiikkijuhlilla Kokkolassa*. Suomen Säveltäjät ry:n Madetojan nimikkorahastot ovat tukeneet sukuseuraa Leevi Madetojan tuotannon tunnetuksi tekemisessä, mikä on yksi sukuseuran perustehtävistä.

Leevi Madetoja-pianokilpailu on yksi keskeisimmistä klassisen musiikin alalla järjestettävistä kilpailuista Suomessa. Sitä isännöi Oulun seudun ammattikorkeakoulu kolmen vuoden välein. Niin ikään Madetojan nimeä kantaa Suomessa noin viiden vuoden välein järjestettävä mieskuorolaululle omistettu, suomen Mieskuoroliiton järjestämä Kansainvälinen Leevi Madetoja-mieskuorokilpailu.

Leevi ja Onerva Madetojan yhteinen viimeinen leposija on Hietaniemen hautausmaalla Helsingissä. Muistosanoissaan Aino ja Jean Sibelius lausuiivat lokakuussa 1947: ”*Leevi Madetojan suuri aito taide elää*”.

Annikki Kaikkonen, puh.joht.